

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación física e a súa didáctica na educación primaria

Materia	Educación física e a súa didáctica na educación primaria			
Código	P02G120V01601			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Alvariñas Villaverde, Mirian			
Profesorado	Alvariñas Villaverde, Mirian			
Correo-e	myalva@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	<p>Esta materia ten como obxectivo principal proporcionar ao alumnado os coñecementos e experiencias necesarias para desenvolver o proceso de ensino-aprendizaxe a través da *motricidad na Educación Primaria. Busca ofrecer aos/*as estudantes unha visión dos distintos elementos que se relacionan coa Didáctica da Educación Física; por iso abordaranse cuestións de tipo histórico-cultural, de programación, de currículo, de intervención e de avaliación.</p> <p>Así mesmo, preténdese formalas/vos en diferentes competencias relacionadas coa capacidade de aprender de forma autónoma, tanto *grupal como individualmente, deseñando, analizando e desenvolvendo propostas propias da disciplina. O manexo de fontes documentais, a integración de coñecementos doutras materias, o uso de novas tecnoloxías e a participación activa serán compoñentes importantes para a consecución dos obxectivos da materia.</p>			

Competencias

Código	
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Mantener unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural

B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
C20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
C22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade
C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
C57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física
C58	Coñecer o currículo escolar da educación física
C59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
C60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
C62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
C63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
C65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
C66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C67	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes 6-12 anos
C68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
C69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos as ensinanzas descritas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D11	Traballo nun contexto internacional
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
1. Comprender o proceso de ensino-aprendizaxe en Educación Física.	B1	C1	D1
2. Desenvolver e avaliar obxectivos e contidos do currículo da Educación Física en Educación Primaria mediante programacións e recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes.	B2	C2	D2
	B3	C3	D3
	B4	C5	D4
3. Comprender a necesidade e dispor dos recursos didácticos adecuados para dar respostas a todos os alumnos desde unha perspectiva da diversidade.	B5	C6	D5
	B6	C7	D6
	B7	C8	D7
	B8	C11	D8
4. Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola, como medio de promoción de hábitos saudables.	B9	C12	D9
	B10	C13	D10
	B11	C14	D11
5. Diseñar programacións para a mellora das habilidades *motrices básicas e capacidades *perceptivomotrices no alumnado de Educación Primaria.	B12	C15	D12
		C16	D13
		C17	D14
		C19	D15
		C20	D16
		C22	D17
		C23	D18
		C34	D19
		C57	D20
		C58	D21
		C59	D22
		C60	D23
		C61	
		C62	
		C63	
		C65	
		C66	
		C67	
		C68	
		C69	

Contidos

Tema	
Fundamentos conceptuais e didácticos da Educación Física	O proceso ensino aprendizaxe en Educación Física. Deseño curricular da Educación Física en Educación Primaria.
Educación *motriz básica	Deseño e exposición de Unidades de Programación para a mellora da habilidade *motrices básicas e específicas no alumnado de Educación Primaria.
Educación lúdico-deportiva	Deseño e exposición de Unidades de Programación para promover o xogo e o deporte como elemento formativo e no alumnado de educación primaria. Xogos motores individuais e colectivos.
Actividade física e saúde	Deseño e exposición de Unidades de Programación para promover o desenvolvemento de hábitos saudables a través da actividade física.
Actividade física e Expresión Corporal	Deseño e exposición de Unidades de Programación para promover a capacidade expresiva a *traves do *movimento.
Adaptación da actividade física aos alumnos con necesidades educativas especiais.	Deseño de adaptacións das actividades *motrices e sensibilización do alumnado a problemáticas específicas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Sesión maxistral	12.5	15.5	28
Traballos de aula	4	8	12
Traballos tutelados	4	8	12
Presentacións/exposicións	20	10	30
Probas de tipo test	2	14	16
Traballos e proxectos	4	10	14

Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	4	14	18
Outras	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/*s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Presentacións/exposicións	Exposicións e posta en práctica, por parte do alumnado, de maneira individual ou en grupo, ante o docente e un grupo de *estudantes dunha programación que implica actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e *procedimentales relacionadas co ensino e aprendizaxe da Educación Física na Educación Primaria. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado(ximnasio-pavillón).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de *tutoría que o profesorado ten nos seus despachos e tamén na propia aula.
Traballos de aula	A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de *tutoría que o profesorado ten nos seus despachos e tamén na propia aula.
Actividades introdutorias	A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de *tutoría que o profesorado ten nos seus despachos e tamén na propia aula.
Traballos tutelados	A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de *tutoría que o profesorado ten nos seus despachos e tamén na propia aula.
Presentacións/exposicións	A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de *tutoría que o profesorado ten nos seus despachos e tamén na propia aula.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de *tutoría que o profesorado ten nos seus despachos e tamén na propia aula.
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de *tutoría que o profesorado ten nos seus despachos e tamén na propia aula.
Outras	A atención ao alumnado farase fundamentalmente nos horarios de *tutoría que o profesorado ten nos seus despachos e tamén na propia aula.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	35	B1 B2 B4 B9 B12	C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8 C11 C15 C16 C17 C57 C58 C59 C60
Traballos e proxectos	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	15	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8 C11 C13 C15 C16 C17 C19 C23 C34 C57 C58 C59 C60 C61 C62 C63 C65 C66 C67 C69

Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade exposta, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	25	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C11 C12 C13 C14 C15 C16 C17 C19 C20 C22 C23 C34 C57 C58 C59 C60 C61 C62 C63 C65 C66 C67 C69	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22 D23
Outras	Valorarase a asistencia, participación e aprendizaxe ás clases prácticas. No caso de non poder asistir, por motivos xustificadas, realizarase un exame específico sobre os contidos desenvolvidos.	25	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C11 C12 C13 C14 C15 C16 C17 C19 C20 C22 C23 C34 C57 C58 C59 C60 C61 C62 C63 C65 C66 C67 C69	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22 D23

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para o alumnado non asistente ou que non alcance o 80% das asistencias, o exame será teórico-práctico e terá o valor do 60% e a presentación de traballos o 40%.*

Para superar a materia é requisito *indispensable alcanzar o 50% en cada criterio de avaliación.

As actividades non superadas na 1ª edición poderán ser recuperadas na segunda. Manteranse as competencias adquiridas.

Contémplase dentro da materia a posibilidade de realización de saídas de estudos para realizar prácticas en contextos específicos.

Próbalas tipo test poden cambiarse por probas de resposta curta se así o considera a docente.

Data de exames: consultar a web da facultade

Bibliografía. Fontes de información

Blazquez, D. (1990). *Evaluar en educación física*. Barcelona: INDE.

Contreras, O.R. (1998). *Didáctica de la Educación Física. Un enfoque constructivista*. Barcelona: INDE.

Barcelona: INDE.

Manual de didáctica de la Educación Física:Â una perspectiva constructivista integradora. Vol. 1.

Galera, A. (2001). *Manual de didáctica de la Educación Física:Â una perspectiva constructivista integradora. Vol. 2.*

López, V.M.; Monjas, R. y Pérez, D. (2003). *Buscando alternativas a la forma de entender y practicar la Educación Física*

Méndez, A. (2003). *Nuevas propuestas lúdicas para el desarrollo curricular de Educación Física*. Barcelona: Paidotribo.

Prades, J. y Oriol, M. (Eds.) (2009). *Los retos del multiculturalismo: en el origen de la diversidad*. Madrid: Encuentro.

INDE.

Sánchez Gómez, R. (1997). Juegos deportivos y experiencia satisfactoria: sugerencias para la Educación Física basadas en la escolar, (pp. 187-214). Valencia: Promolibro.

Valle, S. (2007). *Cómo programar en educación física paso a paso*. Barcelona: INDE.

Recomendacións

Outros comentarios

---

1. Asistir a clase, resultará moi beneficioso para cumprir os obxectivos da materia sobre todo nas súas aplicacións prácticas. Nas primeiras sesións os profesores da materia darán unha visión de conxunto e anticiparán as tarefas e actividades que serán desenvolvidas.

2. Se non podes asistir a clase, será especialmente importante acudir ás *tutorías do profesorado, así como a visita frecuente á plataforma docente da nosa Universidade [TEMA].

3. A túa condición de alumno/a de a Universidade de Vigo, abre a as portas os moitos recursos, ofertas e servizos. No *SIOPE atoparás toda a información sobre as posibilidades formativas, culturais e deportivas que podes atopar na nosa Universidade.
